

Thank you for smoking

Moralsk fleksibilitet Af Jes Nysten

Filmen handler umiddelbart om en kynisk lobbyist for et stort cigaretforetagende, der er under anklage. Han er et retorisk vidunder, der kan vende ethvert argument, enhver anklage, så det bliver til hans og branchens fordel. Men filmen vil mere: afprøve nogle helt almene moderne etiske standarder. Bare titlen "Thank You for Smoking" fortæller, at dette ikke er en moralsk politisk korrekt film, men en morsom og til tider sylespids satire over, hvordan fælles – vi troede de var fælles! – etiske regler er ved at erodere.

Hovedpersonen er den amerikanske cigaretindustri's bedste lobbyist og talsmand. Han ligner en glad spejderdreng, men er en yderst veltalende, kynisk og udspekuleret 'tale-maskine'. Han 'tager kampen op' med senatorer og diverse organisationer, der forsøger at bekæmpe denne kolossale pengemaskine og dens ekstreme farlighed (1200 personer dør om dagen i USA heraf!). Han overrumpler, charmerer, joker osv., for alle kneb gælder i hans kamp. Ikke mindst argumenterer han for videnskabens usikre resultater om, hvor farlig cigaretter faktisk er, for andre undersøgelser viser noget andet, og sådan bliver han ved. Han pointerer igen og igen, at i et frit samfund har det enkelte individ lov til selv at træffe sine valg uden statslige formyndere. For øvrigt ved alle med deres sunde fornuft, at rygning er farlig! Så kompliceret som tilværelsen er i dag, hvor selv specialister er uenige om alt mellem himmel og jord, når vi aldrig til den fuldgyldige Sandhed. Derfor gælder det om at argumentere og overbevise med alle til rådighed stående midler - og det kan denne mand.

Men han har en søn, som han ihærdigt opdrager med alle de smukkeste moralske idealer om frihed, integritet, vigtigheden af samtale osv. Sønnen spørger derfor også en dag: "Far, kan jeg blive en mand ligesom dig?" og her falder så filmens altafgørende ord "Jeg véd det ikke. Det kræver moralsk fleksibilitet". For mig er det filmens nøglereplik. Her bliver filmen rigtig 'ond', fordi den ikke bare udstiller tobaksbranchens ufine metoder, men også viser, hvordan modstanderne ligeledes slækker på almindelige moralske standarder, fordi de bare vil vinde deres sag! Det viser sig, at ord som 'anstændig' og 'troværdig' på den ene side og 'kyniker' og 'bedrager' på den anden side er ved at blive helt meningsløse ord, for det handler om at gøre det, man er god til, og så ellers kunne argumentere for, at det er ok, uanset hvad det er, man har hænderne nede i. Som hovedpersonen – meget oprigtigt – siger, handler det om, at vi hver måned skal kunne betale vores huslån! Det er det afgørende. Hvordan vi hiver pengene i land er helt underordnet. Kynisk måske – men er der ikke noget om snakken?

Instruktøren Jason Reitman, der for øvrigt er søn af instruktøren Ivan Reitman, spillefilm-debuterer med denne film. Han er kun 28 år, men har allerede både fint overblik over sit stof og sans for den skæve vinkling og den morsomme replik. Det tegner godt. Men der bliver også spillet overstadigt i de fleste roller, man kan se hvordan det behager skuespillerne at sætte fuld damp under løjerne. Men undervurdér ikke filmens alvor. Det er en i bund og grund finurlig og dybsindig fabel om 'moralsk fleksibilitet', som er værd at studere nærmere.

Filmfakta

USA 2005 - Instr. og manus: Jason Reitman - Medv.: Aaron Eckhart (Nick Naylor), Maria Bello (Polly Bailey), Cameron Bright (Joey Naylor), Adam Brody (Jack), Sam Elliott (Lorne Lutch), Katie Holmes (Heather Holloway), David Koechner (Bobby Jay Bliss), William H. Macy (Senator Finistirre), Robert Duvall (Doak 'The Captain' Boykin), Kim Dickens (Jill Naylor), Rob Lowe (Jeff Megall), Todd Louiso (Ron Goode) - 92 min. - Dansk biografpremiere d. 11/8 2006 og på DVD d. 11/1 2007 - Udlejning / Pressebilleder: Angel/Scanbox - Tilladt for alle

Links

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=6024&area=1>

<http://www.philm.dk/default.asp?CallParam=visfilm&IdParam=3066>

<http://www.eyeforfilm.co.uk/review/thank-you-for-smoking-film-review-by-paul-griffiths>